

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ MATEMATIKE

4. razred – rješenja

23. veljače 2009.

OVDJE JE DAN JEDAN NAČIN RJEŠAVANJA ZADATAKA. UKOLIKO UČENIK IMA DRUGAČIJI POSTUPAK RJEŠAVANJA, ČLAN POVJERENSTVA DUŽAN JE I TAJ POSTUPAK BODOVATI I OCIJENITI NA ODGOVARAJUĆI NAČIN.

1. Zadatak rješavamo unatrag. Kako smo od nepoznatog broja prvo oduzeli 5, zatim dobiveni broj podijelili s 5, te naposlijetku još oduzeli 5, suprotnim računskim operacijama doći ćemo do traženog broja.

1 BOD

Zadnji dobiveni broj bio je 5. Dodamo li tom broju broj 5, dobivamo $5 + 5 = 10$.

3 BODA

Nadalje, pomnožimo li broj 10 s 5, dobivamo $10 \cdot 5 = 50$.

3 BODA

Konačno, dodamo li broju 50 broj 5, dobivamo $50 + 5 = 55$, pa matematičar ima 55 godina.

3 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

2. Zadatak rješavamo Gaussovom dosjetkom. Neparni dvoznamenasti prirodni brojevi su $11, 13, 15, 17, \dots, 99$. Ukupno ih je $5 \cdot 9 = 45$. Grupiramo ih u parove: prvi i zadnji, drugi i predzadnji, ..., pri čemu srednji broj 55 ostaje bez para.

3 BODA

Kako imamo 22 para, imamo redom

$$\begin{aligned} 11 + 13 + 15 + \dots + 99 &= (11 + 99) + (13 + 97) + \dots + (53 + 57) + 55 \\ &= 110 + 110 + \dots + 110 + 55 \\ &= 22 \cdot 110 + 55 \\ &= 2420 + 55 \\ &= 2475. \end{aligned}$$

7 BODOVA

..... UKUPNO 10 BODOVA

3. Ukupan broj riješenih zadataka je 2009. Kako je učenik riješio tri puta više računskih zadataka i još jedan, u odnosu na preostale, zaključujemo da je učenik zajedno riješio

$(2009 - 1) : 4 = 2008 : 4 = 502$ preostala zadatka.

2 BODA

Prema tome, broj računskih zadataka je $502 \cdot 3 + 1 = 1506 + 1 = 1507$.

2 BODA

Nadalje, kako je učenik riješio zagonetki isto koliko pričica i geometrijskih zajedno, slijedi da je riješio $502 : 2 = 251$ zagonetku.

2 BODA

Prema tome, učenik je zajedno riješio 251 pričicu i geometrijski zadatak. Kako je geometrijskih riješio za 101 manje, zaključujemo da je geometrijskih riješio $(251 - 101) : 2 = 150 : 2 = 75$.

2 BODA

Konačno, broj riješenih pričica je $75 + 101 = 176$.

2 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

4. Kako je $54 = 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3$, broj 54 možemo na tri načina zapisati u obliku umnoška triju jednoznamenastih brojeva: $55 = 1 \cdot 6 \cdot 9$, $55 = 2 \cdot 3 \cdot 9$, $55 = 3 \cdot 3 \cdot 6$.

1 BOD

Ako je $55 = 1 \cdot 6 \cdot 9$, imamo brojeve 169, 196, 619, 691, 916, 961.

3 BODA

Ako je $55 = 2 \cdot 3 \cdot 9$, imamo brojeve 239, 293, 329, 392, 923, 932.

3 BODA

Ako je $55 = 3 \cdot 3 \cdot 6$, imamo brojeve 336, 363, 633.

2 BODA

Dakle, ukupno je $6 + 6 + 3 = 15$ troznamenastih brojeva čiji je umnožak znamenaka jednak 54.

1 BOD

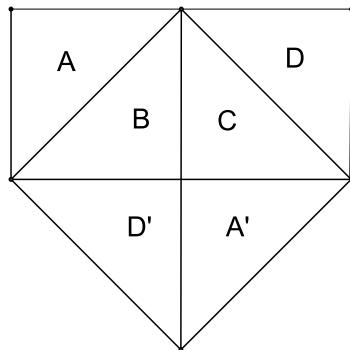
..... UKUPNO 10 BODOVA

5.

2 BODA

Pravokutnik podijelimo na dva jednakona kvadrata, a zatim svaki kvadrat na dva jednakona trokuta. Na takav način dobivamo četiri jednakona pravokutna trokuta (A, B, C, D). Dva trokuta zadržimo u pravokutniku, a preostala dva premjestimo na drugu stranu (A', D'), tako da tvore kvadrat.

8 BODOVA

..... UKUPNO 10 BODOVA

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ MATEMATIKE

5. razred – rješenja

23. veljače 2009.

OVDJE JE DAN JEDAN NAČIN RJEŠAVANJA ZADATAKA. UKOLIKO UČENIK IMA DRUGAČIJI POSTUPAK RJEŠAVANJA, ČLAN POVJERENSTVA DUŽAN JE I TAJ POSTUPAK BODOVATI I OCIJENITI NA ODGOVARAJUĆI NAČIN.

1. Možemo promatrati paralelograme koji su sastavljeni od dva trokuta, od četiri trokuta i cijeli lik. 2 BODA

Paralelograma sastavljenih od dva trokuta ima 8. 3 BODA

Paralelograma sastavljenih od četiri trokuta ima 4. 3 BODA

Cijeli lik je paralelogram. 1 BOD

Dakle, na slici je $8 + 4 + 1 = 13$ paralelograma. 1 BOD

..... UKUPNO 10 BODOVA

2. Zbroj znamenaka bilo kojeg deseteroznamenkastog broja sastavljenog od znamenaka 0 i 5 je višekratnik broja 5. 2 BODA

Nadalje, kako tražimo brojeve koji su djeljivi s 9, zbroj znamenaka mora biti djeljiv s 9.

Kako su brojevi 5 i 9 relativno prosti, slijedi da traženi brojevi moraju imati točno devet petica i jednu nulu. Tada je zbroj znamenaka jednak $9 \cdot 5 = 45$. 2 BODA

Nula ne može biti na prvom mjestu pa imamo brojeve: 5055555555, 5505555555, 5550555555, 5555055555, 5555505555, 5555550555, 5555555055, 5555555505, 5555555550. 5 BODOVA

Dakle, ukupno je 9 brojeva koji zadovoljavaju uvjete zadatka. 1 BOD

..... UKUPNO 10 BODOVA

3. Zbroj prvih 2009 brojeva jednak je $1 + 2 + 3 + \dots + 2008 + 2009 = \frac{2009 \cdot 2010}{2} = 2009 \cdot 1005$. 4 BODA

Rastavimo dobiveni umnožak na faktore: $2009 \cdot 1005 = (7 \cdot 7 \cdot 41) \cdot (3 \cdot 5 \cdot 67) = 3 \cdot 5 \cdot 7 \cdot 7 \cdot 41 \cdot 67$. 4 BODA

Dakle, jednoznamenkasti brojevi s kojima je djeljiv zbroj prvih 2009 prirodnih brojeva su 1, 3, 5, 7. 2 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

4. Neka je x broj redova voćaka u voćnjaku. Tada je u voćnjaku $15 \cdot x$ voćaka. 1 BOD

Kada bi u voćnjaku bilo 6 redova manje, a u svakom redu 5 voćaka više, u voćnjaku bi bilo

$20 \cdot (x - 6) = 20 \cdot x - 120 = 15 \cdot x + (5 \cdot x - 120)$ voćaka. 3 BODA

Dakle, brojevi voćaka se razlikuju za $5 \cdot x - 120$, a prema uvjetu zadatka ta je razlika jednak 10. 2 BODA

Dakle, $5 \cdot x - 120 = 10$, pa je $5 \cdot x = 130$, odakle je $x = 130 : 5 = 26$.

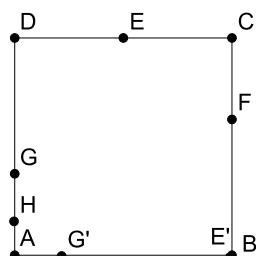
Dakle, zasađeno je 26 redova voćaka. 4 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

5. Vratimo kvadrat $ABCD$ u prvobitni oblik, te označimo na njemu sve vrhove uočenih trokuta.

Označimo točku G dvaput, jednom na stranici $\overline{AD}$ (G), a jednom na stranici $\overline{AB}$ (G').

Napravimo isto i s točkom E .

2 BODA

Uočimo kako je svaka od stranica triju trokuta CEF , EDG i GAH sadržana u nekoj stranici kvadrata $ABCD$, te da sve te stranice zajedno pokrivaju sve stranice kvadrata. 3 BODA

Zbog toga je zbroj opsega trokuta CEF , EDG i GAH jednak opsegu kvadrata, odnosno jednak je $4 \cdot 9 = 36$ cm. 5 BODOVA

..... UKUPNO 10 BODOVA

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ MATEMATIKE

6. razred – rješenja

23. veljače 2009.

OVDJE JE DAN JEDAN NAČIN RJEŠAVANJA ZADATAKA. UKOLIKO UČENIK IMA DRUGAČIJI POSTUPAK RJEŠAVANJA, ČLAN POVJERENSTVA DUŽAN JE I TAJ POSTUPAK BODOVATI I OCIJENITI NA ODGOVARAJUĆI NAČIN.

1. Niko je prvog dana pretrčao $\frac{13}{3}$ km. 1 BOD

Drugog dana je pretrčao $\frac{13}{3} + 1\frac{3}{5} = \frac{13}{3} + \frac{8}{5} = \frac{13 \cdot 5 + 8 \cdot 3}{15} = \frac{89}{15}$ km. 2 BODA

Trećeg dana Niko je pretrčao $\frac{89}{15} - \frac{4}{15} = \frac{85}{15} = \frac{17}{3}$ km. 2 BODA

Četvrtog dana je pretrčao $\frac{13}{3} + \frac{17}{3} - 5 = \frac{30}{3} - 5 = 10 - 5 = 5$ km. 2 BODA

Dakle, Niko je ukupno pretrčao $\frac{13}{3} + \frac{89}{15} + \frac{17}{3} + 5 = 15 + \frac{89}{15} = \frac{225 + 89}{15} = \frac{314}{15} = 20\frac{14}{15}$ km. 3 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

2. Ako s x označimo ukupan broj kuglica, tada je $\frac{3}{7}x$ žutih i $\frac{4}{7}x$ plavih. 2 BODA

Ukoliko Martin dobije dvije žute kuglice te izgubi šest plavih kuglica, on ima jednak broj žutih i plavih kuglica, pa vrijedi jednadžba $\frac{3}{7}x + 2 = \frac{4}{7}x - 6$. 3 BODA

Dalje je $\frac{4}{7}x - \frac{3}{7}x = 2 + 6$, tj. $\frac{1}{7}x = 8$, odakle je $x = 56$. 3 BODA

Prema tome, Martin je na početku imao $\frac{3}{7} \cdot 56 = 24$ žute i $\frac{4}{7} \cdot 56 = 32$ plave kuglice. 2 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

3. Neka je $\overline{abc}$ troznamenkasti broj za koji je $a + b + c = 18$. Ako je broj djeljiv s 18, onda je djeljiv

s 2 i 9. Očito, svaki takav broj abc je djeljiv s 9, pa mora biti paran, tj. $c \in \{0, 2, 4, 6, 8\}$. 1 BOD

Ako je $c = 0$, onda je $a + b = 18$, odakle dobivamo broj 990. 1 BOD

Ako je $c = 2$, onda je $a + b = 16$, odakle dobivamo brojeve 972, 882, 792. 1 BOD

Ako je $c = 4$, onda je $a + b = 14$, odakle dobivamo brojeve 954, 864, 774, 684, 594. 2 BODA

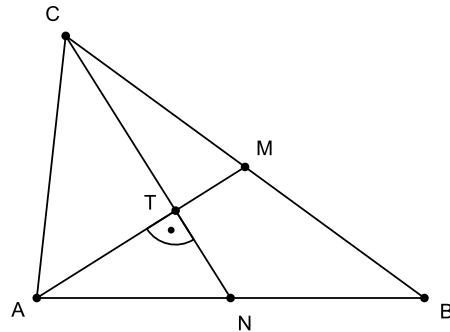
Ako je $c = 6$, onda je $a + b = 12$, odakle dobivamo brojeve 936, 846, 756, 666, 576, 486, 396. 2 BODA

Ako je $c = 8$, onda je $a + b = 10$, odakle dobivamo brojeve 918, 828, 738, 648, 558, 468, 378, 288, 198. 2 BODA

Dakle, ukupno je $1 + 3 + 5 + 7 + 9 = 25$ brojeva. 1 BOD

..... UKUPNO 10 BODOVA

4.

1 BOD

Promotrimo trokute ANC i NBC . Oni imaju zajedničku visinu, povučenu iz vrha C . Nadalje, kako je N polovište stranice $\overline{AB}$, slijedi da je $|AN| = |NB|$. Dakle, trokuti ANC i NBC imaju jednake površine, pa je površina trokuta ABC dva puta veća od površine trokuta ANC tj.

$P(ABC) = 2P(ANC)$. 3 BODA

Nadalje, kako su dužine $\overline{AM}$ i $\overline{CN}$ okomite, slijedi da je $\overline{AT}$ visina trokuta ANC s obzirom na $\overline{CN}$. 2 BODA

Zbog toga je $P(ANC) = \frac{|CN| \cdot |AT|}{2} = \frac{3 \cdot 2}{2} = 3 \text{ cm}^2$.

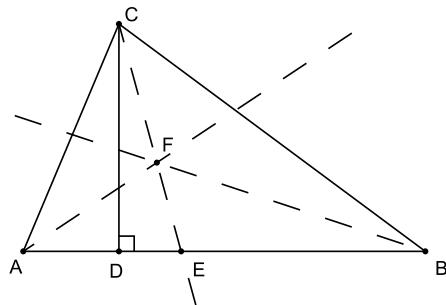
2 BODA

Konačno, za površinu trokuta ABC vrijedi $P(ABC) = 2P(ANC) = 2 \cdot 3 = 6 \text{ cm}^2$

2 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

5. Neka su α, β, γ redom kutovi pri vrhovima A, B, C . Nadalje, neka je D nožište visine iz vrha C , E sjecište simetrale kuta γ sa stranicom $\overline{AB}$, te neka je F sjecište simetrala kutova α i β .

1 BOD

Iz trokuta ABF imamo da je $\frac{\alpha}{2} + \frac{\beta}{2} + 120^\circ = 180^\circ$, tj. $\frac{\alpha}{2} + \frac{\beta}{2} = 60^\circ$. Zbog toga je $\alpha + \beta = 120^\circ$, pa je $\gamma = 180^\circ - 120^\circ = 60^\circ$.

3 BODA

Nadalje, kako je $\angle ECA = \frac{\gamma}{2} = 30^\circ$ slijedi da je $\angle DCA = \angle ECA - \angle ECD = 30^\circ - 10^\circ = 20^\circ$, zato jer simetrala i visina iz vrha C zatvaraju kut od 10° .

2 BODA

Stoga, iz pravokutnog trokuta ADC imamo da je $\alpha = 180^\circ - (20^\circ + 90^\circ) = 70^\circ$.

2 BODA

Na kraju je $\beta = 180^\circ - (\alpha + \gamma) = 180^\circ - (70^\circ + 60^\circ) = 50^\circ$.

2 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ MATEMATIKE

7. razred – rješenja

23. veljače 2009.

OVDJE JE DAN JEDAN NAČIN RJEŠAVANJA ZADATAKA. UKOLIKO UČENIK IMA DRUGAČIJI POSTUPAK RJEŠAVANJA, ČLAN POVJERENSTVA DUŽAN JE I TAJ POSTUPAK BODOVATI I OCIJENITI NA OGOVARAJUĆI NAČIN.

1. Neka je α unutarnji te α' vanjski kut pravilnog mnogokuta. Znamo da je $\alpha + \alpha' = 180^\circ$. 1 BOD

Prema uvjetu zadatka je $\alpha : \alpha' = 3 : 2$ pa je $\alpha = 3k$ i $\alpha' = 2k$. Stoga je $3k + 2k = 180^\circ$, tj. $5k = 180^\circ$, odakle je $k = 36^\circ$. Prema tome, $\alpha = 3k = 108^\circ$. 3 BODA

S druge strane, kako je zbroj unutarnjih kutova n -terokuta jednak $(n - 2) \cdot 180^\circ$,

slijedi da je $\alpha = \frac{(n - 2) \cdot 180^\circ}{n}$. 1 BOD

Prema tome, vrijedi jednadžba

$$\frac{(n - 2) \cdot 180^\circ}{n} = 108^\circ,$$

odakle je $\frac{n - 2}{n} = \frac{108^\circ}{180^\circ} = \frac{3}{5}$, tj. redom $5(n - 2) = 3n$, $2n = 10$, pa je $n = 5$. 3 BODA

Konačno, broj dijagonala pravilnog peterokuta jednak je $d = \frac{n(n - 3)}{2} = \frac{5 \cdot 2}{2} = 5$. 2 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

2. Kako je $a + b = 100$, slijedi da je $8a + 3b = 3(a + b) + 5b = 3 \cdot 100 + 5b = 300 + 5b$. 5 BODOVA

Nadalje, prema uvjetu zadatka je $300 + 5b = 2009$, odakle je $5b = 1709$. 2 BODA

Očito ne postoji cijeli broj b takav da je $5b = 1709$, jer je lijeva strana posljednje jednakosti djeljiva s 5, a desna nije. 3 BODA

NAPOMENA: Učenik također može riješiti posljednju linearnu jednadžbu i zaključiti da neno rješenje nije cijeli broj.

..... UKUPNO 10 BODOVA

3. U ovom zadatku koristimo Gaussov dosjetku. Izračunajmo prvo nazivnik razlomka na lijevoj strani jednadžbe. Imamo da je

$$2 + 4 + 6 + \dots + 2006 + 2008 = 2(1 + 2 + 3 + \dots + 1003 + 1004) = 2 \cdot \frac{1004 \cdot 1005}{2} = 1004 \cdot 1005.$$

3 BODA

Izračunajmo sada brojnik razlomka na lijevoj strani, služeći se prethodnim rezultatom. Naime, vrijedi

$$\begin{aligned} 1 + 3 + 5 + \dots + 2007 + 2009 &= (1 + 2 + 3 + \dots + 2007 + 2008 + 2009) - (2 + 4 + 6 + \dots + 2006 + 2008) \\ &= \frac{2009 \cdot 2010}{2} - 1004 \cdot 1005 = 2009 \cdot 1005 - 1004 \cdot 1005 \\ &= 1005 \cdot (2009 - 1004) = 1005 \cdot 1005. \end{aligned}$$

3 BODA

Prema tome, zadana jednadžba je ekvivalentna jednadžbi

$$\frac{1005 \cdot 1005}{1004 \cdot 1005} = \frac{1}{x} + \frac{1}{2008},$$

odakle je

$$\frac{1}{x} = \frac{1005}{1004} - \frac{1}{2008} = \frac{2010 - 1}{2008} = \frac{2009}{2008}.$$

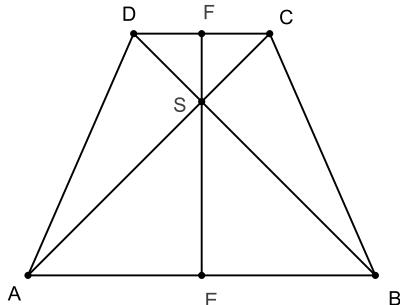
3 BODA

Dakle, rješenje dane jednadžbe je $x = \frac{2008}{2009}$.

1 BOD

..... UKUPNO 10 BODOVA

4. Uvedimo oznake kao na slici:

1 BOD

Kako je trapez $ABCD$ jednakokračan, slijedi da je $|BC| = |AD|$ i $\angle CAB = \angle DAB$. Nadalje, očito je $\overline{AB}$ zajednička stranica trokuta ABC i ABD , pa su oni sukladni prema poučku $S - K - S$.

2 BODA

Iz te sukladnosti slijedi da je $\angle CAB = \angle ABD$, tj. $\angle SAB = \angle ABS$. Prema tome,

2 BODA

trokut ABS je jednakokračan pravokutan pa je $\angle SAB = 45^\circ$.

Sada, neka je $\overline{EF}$ visina trapeza $ABCD$ koja sadrži točku S , te neka je $v_1 = |ES|$ i $v_2 = |SF|$.

Dakle, $\angle SAE = 45^\circ$, $\angle AES = 90^\circ$, pa je trokut AES jednakokračan pravokutan,

što znači da je $|AE| = |ES|$. Kako je $\overline{ES}$ visina jednakokračnog trokuta ABS , slijedi da je

$|AE| = |EB| = \frac{a}{2}$. To znači da je $\frac{a}{2} = v_1$.

2 BODA

Analogno je $\frac{c}{2} = v_2$, pa je $v = v_1 + v_2 = \frac{a}{2} + \frac{c}{2} = \frac{a+c}{2}$.

1 BOD

Zbog toga je površina trapeza $P(ABCD) = \frac{a+c}{2} \cdot v = v \cdot v = 28 \cdot 28 = 784 \text{ mm}^2$.

2 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

5. Na kuglicama su brojevi $b \leq 10000$. Prebrojat ćemo jednoznamenkaste, dvoznamenkaste, troznamenkaste, četveroznamenkaste i peteroznamenkaste brojeve koji zadovoljavaju uvjete zadataka.

1. Ako je $1 \leq b \leq 9$, onda samo broj 5 zadovoljava uvjete, pa imamo 1 jednoznamenkasti broj. 1 BOD

2. Ako je $10 \leq b \leq 99$ onda je $b = \overline{x0}$ ili $b = \overline{x5}$. Kako je $x \neq 0$ i budući da su znamenke brojeva različite, brojeva prve vrste ima 9, a druge 8, pa imamo ukupno 17 dvoznamenkastih brojeva koji zadovoljavaju uvjete zadatka. 2 BODA

3. Ako je $100 \leq b \leq 999$ onda je $b = \overline{xy0}$ ili $b = \overline{xy5}$. Brojeva prve vrste ima $9 \cdot 8 = 72$ zato jer znamenku stotica možemo odabrat na 9, a znamenku desetica na 8 načina. Nadalje, brojeva druge vrste ima $8 \cdot 8 = 64$ zato jer znamenku stotica možemo odabrat na 8 načina (sve osim 0 i 5), a znamenku desetica opet na 8 načina (sve osim 5 i odabrane znamenke stotica). Dakle, ukupno je $72 + 64 = 136$ troznamenkastih brojeva. 2 BODA

4. Ako je $1000 \leq b \leq 9999$, onda je $b = \overline{xyz0}$ ili $b = \overline{xyz5}$. Sličnim zaključivanjem kao u prethodnom slučaju zaključujemo kako brojeva prve vrste ima $9 \cdot 8 \cdot 7 = 504$, a druge $8 \cdot 8 \cdot 7 = 448$ (opet prvo biramo tisućice, stotine pa desetice). Dakle, četveroznamenkastih brojeva ima $504 + 448 = 952$. 2 BODA

5. Očito broj $b = 10000$ ne zadovoljava uvjete zadatka.

Prema tome, imamo $1 + 17 + 136 + 952 = 1106$ povoljnih događaja. Konačno, kako je je broj mogućih događaja 10000, slijedi da je tražena vjerojatnost

$$p = \frac{1106}{10000} = 0.1106 = 11.06\%.$$

3 BODA

NAPOMENA: Ukoliko je učenik točno riješio zadatak, dobiva sve bodove bilo da vjerojatnost napiše u obliku razlomka, decimalnog broja ili postotka.

..... UKUPNO 10 BODOVA

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ MATEMATIKE

8. razred – rješenja

23. veljače 2009.

OVDJE JE DAN JEDAN NAČIN RJEŠAVANJA ZADATAKA. UKOLIKO UČENIK IMA DRUGAČIJI POSTUPAK RJEŠAVANJA, ČLAN POVJERENSTVA DUŽAN JE I TAJ POSTUPAK BODOVATI I OCIJENITI NA OGOVARAJUĆI NAČIN.

1. Uočimo kako u nazivnicima imamo redom kvadrat zbroja i kvadrat razlike. Zbog toga, za $x = 1 - \sqrt{2}$ dobivamo:

$$\frac{1}{x^2 + 2x + 1} - \frac{1}{x^2 - 2x + 1} = \frac{1}{(x+1)^2} - \frac{1}{(x-1)^2} = \frac{1}{(2-\sqrt{2})^2} - \frac{1}{(-\sqrt{2})^2} = \frac{1}{6-4\sqrt{2}} - \frac{1}{2}.$$

5 BODOVA

Nadalje, racionalizacijom nazivnika u prvom razlomku lagano dobivamo traženu vrijednost:

$$\frac{1}{6-4\sqrt{2}} - \frac{1}{2} = \frac{1}{6-4\sqrt{2}} \cdot \frac{6+4\sqrt{2}}{6+4\sqrt{2}} - \frac{1}{2} = \frac{6+4\sqrt{2}}{36-(4\sqrt{2})^2} - \frac{1}{2} = \frac{6+4\sqrt{2}}{36-32} - \frac{1}{2} = \frac{6+4\sqrt{2}-2}{4} = \frac{4+4\sqrt{2}}{4} = 1+\sqrt{2}.$$

5 BODOVA

..... UKUPNO 10 BODOVA

2. Transformirajmo ponajprije zadatu jednadžbu $x^2 + y^2 + z^2 - 2x + 4y - 6z + 14 = 0$.

Primjenom formula za kvadrat zbroja i razlike imamo redom:

$$\begin{aligned} x^2 + y^2 + z^2 - 2x + 4y - 6z + 14 &= x^2 - 2x + 1 - 1 + y^2 + 4y + 4 - 4 + z^2 - 6z + 9 - 9 + 14 \\ &= (x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-3)^2 - 1 - 4 - 9 + 14 \\ &= (x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-3)^2, \end{aligned}$$

pa je dana jednadžba ekvivalentna jednadžbi $(x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-3)^2 = 0$.

5 BODOVA

Kako je zbroj kvadrata triju brojeva jednak nuli, zaključujemo da su svi oni jednaki nuli.

Preciznije, $x-1 = 0$, $y+2 = 0$, $z-3 = 0$, odakle je $x = 1$, $y = -2$, $z = 3$.

3 BODA

Zbog toga je $x+y+z = 1-2+3 = 2$.

2 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

3. Neka su a , b , c redom broj srednjih, bijelih i crnih pločica u predvorju, te a_1 , b_1 , c_1 na terasi.

Nadalje, neka je d širina pločice u predvorju.

Tada je $2d$ duljina pločice u predvorju, d širina pločice na terasi i $\frac{4}{5}d$ duljina pločice na terasi.

1 BOD

Također je $b = 7c$, $b_1 = 7c_1$, $a = 6b$, $a_1 = 6b_1$.

1 BOD

Ukupan broj pločica u predvorju je $a+b+c = 6b+b+c = 7b+c = 7 \cdot 7c+c = 50c$,

a površina jedne pločice u predvorju je $d \cdot 2d = 2d^2$, pa vrijedi

$(50c) \cdot (2d^2) = 800 \cdot 1500 \text{ cm}^2$, odnosno $c \cdot d \cdot d = 2^5 \cdot 3 \cdot 5^3$.

1 BOD

Kako je $d \in \mathbf{N}$, imamo sljedeću tablicu:

c	12000	3000	750	480	120	30
d	1	2	4	5	10	20

S obzirom da je $80 < c < 160$, vrijedi $c = 120 \text{ cm}$, $d = 10 \text{ cm}$.

2 BODA

Dalje je $c_1 = \frac{3}{4}c = 90$, $b_1 = 7c_1 = 630$, $a_1 = 6b_1 = 3780$,

2 BODA

pa je ukupan broj pločica na terasi $a_1 + b_1 + c_1 = 4500$.

1 BOD

Površina jedne pločice na terasi je $d \cdot \frac{4}{5}d = 80 \text{ cm}^2$.

Konačno, neka je t duljina terase. Tada je $t^2 = 4500 \cdot 80 = 360000$, odakle je $t = 600 \text{ cm}$.

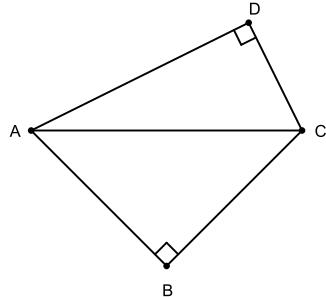
2 BODA

Dakle, duljina terase je $t = 600 \text{ cm}$, odnosno 6 m.

2 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

4.

1 BOD

Neka je $|AD| = b$, $|DC| = a$ i $|AB| = |BC| = x$. Primjenom Pitagorinog poučka na trokute ABC i ACD dobivamo:

$$a^2 + b^2 = |AC|^2 \quad \text{i} \quad 2x^2 = |AC|^2.$$

2 BODA

Izjednačavanjem tih dviju relacija dobivamo da je $a^2 + b^2 = 2x^2$. Nadalje, kako je $a + b = 12$, kvadriranjem dobivamo da je $a^2 + 2ab + b^2 = 144$, odakle je $a^2 + b^2 = 144 - 2ab$.

Zbog toga je $144 - 2ab = 2x^2$, odakle je $ab + x^2 = 72$.

3 BODA

S druge strane, površina četverokuta $ABCD$ jednaka je zbroju površina dvaju pravokutnih trokuta ABC i ACD , pa je

$$P(ABCD) = P(ACD) + P(ABC) = \frac{ab}{2} + \frac{x^2}{2} = \frac{ab + x^2}{2}.$$

2 BODA

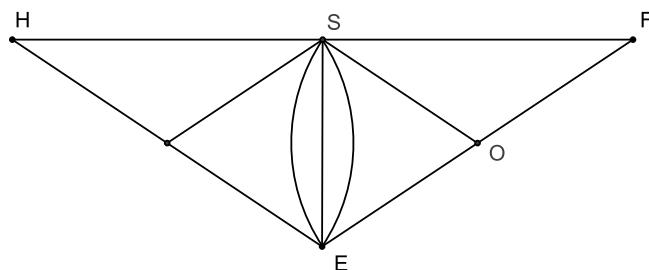
Konačno, iz dobivenih formula slijedi

$$P(ABCD) = \frac{ab + x^2}{2} = \frac{72}{2} = 36 \text{ cm}^2.$$

2 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

5.

1 BOD

Kako je trokut EFS pravokutan, prema obratu Talesovog poučka, točka S se nalazi na kružnici s promjerom $\overline{EF}$. Analogno je točka S na kružnici s promjerom $\overline{HE}$.

1 BOD

Neka je točka O polovište dužine $\overline{EF}$. Očito, točka O je središte kružnice s promjerom $\overline{EF}$ te je $|OS| = |OE| = |OF|$.

1 BOD

Primjenom Pitagorinog poučka na trokut EFS slijedi da je

1 BOD

$|EF|^2 = |ES|^2 + |FS|^2 = (\sqrt{6})^2 + (3\sqrt{2})^2 = 6 + 18 = 24$, odakle je $|EF| = 2\sqrt{6}$.

1 BOD

Zbog toga je $|OS| = |OE| = \sqrt{6}$. Kako je $|ES| = \sqrt{6}$, slijedi da je trokut OSE jednakostaničan, pa je $\angle EOS = 60^\circ$.

1 BOD

Površina P_1 kružnog isječka sa središnjim kutom $\angle EOS$ je $P_1 = \frac{1}{6} \cdot (\sqrt{6})^2 \pi = \pi$,

1 BOD

a površina P_2 jednakostaničnog trokuta OSE je $P_2 = \frac{(\sqrt{6})^2 \cdot \sqrt{3}}{4} = \frac{3}{2}\sqrt{3}$.

2 BODA

Zbog simetričnosti s obzirom na pravac p , za traženu površinu P vrijedi $P = 2(P_1 - P_2)$.

Dakle, vrijedi $P = 2 \left(\pi - \frac{3}{2}\sqrt{3} \right) = 2\pi - 3\sqrt{3}$.

3 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA